

REPREZENTĂRI HERALDICE ÎN MEDALISTICA BAROCĂ

CLAUDIA M. BONȚA*

ABSTRACT. *Heraldic Representations in Baroque Medal Work.* Deemed theoretically the most important sovereigns of Europe, the Habsburgs were careful with the prestige that *heraldry* might ensure before the world. Beyond proper heraldry, the consecrated symbols in this historical field conquered the artistic space. There are heraldic influences or direct representations in a series of works of art extremely appreciated by the public. Blazons were ingeniously inserted in imperial propaganda materials, including the medals of the 17th-18th Centuries. The concision and powerful symbolism of the heraldic language conquered medal work. Heraldry became a useful tool that transformed the small space of the medal in an area laden with symbolic connotations, a sector with infinite expressive opportunities illustrated on some of the presented medals.

Keywords: *medal study, heraldry, Baroque art*

Considerați teoretic cei mai importanți suverani ai Europei,¹ Habsburgii au fost atenți la prestigiul pe care heraldica putea să îl asigure în fața lumii. Dincolo de heraldica propriu-zisă, simbolurile consacrate de acest domeniu istoric au cucerit spațiul artistic. Găsim influențe heraldice sau reprezentări directe ale acestora într-o serie de opere de artă extrem de apreciate de public. Blazoanele erau ingenios inserate în materialele de propagandă imperiale, inclusiv în medaliile din secolele XVII-XVIII. Concizia și simbolismul puternic al limbajului heraldic au cucerit medalistica. Heraldica devine un instrument util care transformă spațiul redus al medaliei într-o zonă încărcată de conotații simbolice, un sector cu infinite posibilități expresive ilustrat pe unele dintre medaliile prezentate în studiul de față. Reprezentările heraldice pe

---

* *Doctor în istoria artei, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, bonta.claudia@mnit.ro.*

¹ A. J. P. Taylor, *The Habsburg Monarchy 1809-1918*, Londra 1950, p. 10.

medaliile² studiate de noi se împart în două mari categorii: reprezentări de scuturi încărcate cu stemele aferente sau reprezentări ale elementelor heraldice direct în câmpul medaliei, fără redarea propriu-zisă a scutului.

În prima categorie avem medalii cu imaginea unor scuturi individuale, scuturi acolate (mai ales în cazul unor alianțe matrimoniale), sau grupuri alcătuite din mai multe scuturi. În acest din urmă caz, apare frecvent imaginea unui scut central, de obicei scutul imperial sau scutul Austriei, înconjurat de scuturile provinciilor ereditare, ale statelor electoare sau ale altor posesiuni teritoriale. Deseori aceste grupuri de scuturi fac referire la alianțe militare, înțelegeri politice sau tratate de pace.

* Medalie emisă de Ferdinand al III-lea în 1629³, Rv.: așezat în mijlocul unei imagini „brodate” decorativ din elementele simbolice clasice (cununa de laur, Ordinul Lâna de Aur și legenda tratată ornamental), medalia prezintă stema familiei Habsburg în scut asuprit de coroană deschisă, un leu rampant încoronat cu coada bifurcată încrucișată, având drept tenanți două iguane de a căror coadă este prins cadrul scutului (fig. 1).

* Medalie emisă de Maria Terezia și Iosif al II-lea în 1773 pentru anexarea Galiției și Lodomeriei⁴, Rv.: imagine simplă, lipsită de ornamente, încărcată doar de scuturile acolate ale Galiției și Lodomeriei timbrate de bonetă princiară, având scut peste tot cu stema Austriei timbrată și ea de bonetă princiară.

* Medalie emisă în anul 1790 pentru Parlamentul din Namur⁵, Rv.: imagine focalizată pe scutul Namurului așezat pe două ramuri de laur și timbrat cu coroană deschisă (fig. 2).

² Prezentul studiu a fost realizat pe baza colecției de medalii aflate în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca.

³ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1629 pentru Ferdinand al III-lea. D=77,7 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72013. Av.: circular: FERDINANDVS· III· D: G: HVNG: BOHEMIÆ· REX: În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Ferdinand al III-lea. Rv.: 16 - 29; semicircular: ARCHIDVX AVSTRIÆ Ec. În câmp: reprezentare heraldică.

⁴ Medalia este din argint, a fost emisă în 1773 pentru anexarea Galiției și Lodomeriei. D=21,2 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 55201. Av.: text între ramuri de laur: GALICIA/ LODOMERIA/ CAET:/ IN FIDEM/ RECEPTAE/ MDCCLXXIII· Rv.: reprezentare heraldică.

⁵ Medalia este din bronz, a fost emisă în anul 1790 pentru Parlamentul din Namur. D=33,5 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 56436. Av.: text peste ramuri de laur și palmier: LIBERTATE-/ VINDICATA-/ RELIGIONE-/ STABILITA-/ CONST· IVR-/ POP· STATVSQ:/ NAMVR· Rv.: semicircular: SIGL· PROVINC· NAMVRC· În exergă: VII· IANVAR·/ MDCXC· În câmp: reprezentare heraldică.

Fig. 1. Medalie emisă în anul 1629, Revers

Fig. 2. Medalie emisă în anul 1790, Revers

* Medalie emisă în anul 1686 pentru victoriile antiotomane ale lui Carol al II-lea de Spania⁶, Rv.: scut încărcat cu stema Austriei, înconjurat de colanul cu Ordinul Lâna de Aur, timbrat de coroană închisă.

* Medalie emisă pentru arhiducele Iosif, viitorul Iosif al II-lea⁷, Rv.: scut încărcat cu stema Austriei, înconjurat de colanul cu Ordinul Lâna de Aur, timbrat de bonetă princiară.

* Medalie emisă în anul 1744 cu prilejul logodnei Mariei Anna cu ducele Carol-Alexandru de Lorena⁸, Rv.: scutul acolat al Austriei și Lorenei, adoptat de Casa de Habsburg-Lorena, are drept sprijin două torțe aprinse legate de o panglică.

⁶ Medalia este din bronz, a fost emisă în anul 1686 pentru victoriile antiotomane ale lui Carol al II-lea al Spaniei. D=28,2 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55373. Av.: circular: 16· 86 PONTE SVB HOC SOLI SE SVBIICIT ABDITA LVNA. În câmp: elemente simbolice (Soarele, Luna). Rv.: circular: CAROLO· II· D· G· REGE· ARMIS· AVSTRIACIS· TVRCA· SVBACTVS·. În câmp: reprezentare heraldică.

⁷ Medalia este din argint, a fost emisă pentru arhiducele Iosif. D=16,3 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55196. Av.: D; semicircular: AUSTRIACORUM SPES ET DELICIAE. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Iosif al II-lea. Rv.: semicircular: PRINCEPS IUVENTUTIS ET ORDINIS. În câmp: reprezentare heraldică.

⁸ Medalia este din bronz, a fost emisă în anul 1744 cu prilejul logodnei Mariei Anna cu ducele Carol-Alexandru de Lorena. D=28,3 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 43580. Av.: MD; semicircular: M· ANNA ET CAROLUS. În exergă: SPONSI. În câmp: portret dublu, Maria Anna și Carol de Lorena. Rv.: semicircular: NEXU ANTIQUO. În exergă: MDCCXLIV/ VII IAN·. În câmp: reprezentare heraldică.

* Medalie emisă în anul 1742 pentru Pacea de la Breslau⁹, Av.: timbrate de coroane, scuturile Austriei și Ungariei se prezintă aliniate, legate cu o panglică, având deasupra un porumbel în zbor care aduce o ramură de măslin. Imagine simplă, expresivă, cu un mesaj clar de pace.

* Medalie emisă în anul 1779 pentru Pacea de la Teschen¹⁰, Rv.: sub razele generoase ale ochiului divin se înalță două coloane identice; prima coloană purtând coroana imperială în vârf și scutul Lorenei la bază este decorată de un vrej din frunze de laur ce se înfășoară în jurul fusului; cea de-a doua coloană cu o coroană închisă în vârf are la bază scut încărcat cu stema Prusiei iar fusul este înfășurat de ramuri de palmier. Deși coloanele sunt egale, mărimea coroanei imperiale creează un efect de supraînălțare, o subtilitate grafică intenționată, menită a evidenția abil superioritatea imperială pe fondul elegant și simetric (fig. 3).

* Medalie emisă în anul 1708 pentru logodna lui Carol al VI-lea cu Elisabeta Cristina¹¹, Rv.: sub protecția unei coroane închise, pe un soclu decorat cu ghirlande vegetale, personalizat discret de un scut miniatural încărcat cu stema orașului Gand, sunt așezate două scuturi ornamentate cu stemele de familie ale mirilor.

* Medalie emisă în anul 1760 cu prilejul căsătoriei lui Iosif al II-lea cu Elisabeta de Bourbon-Parma¹², Rv.: un Geniu semeț, gata să își ia zborul, poartă în mâini două torțe aprinse de care sunt legate cu panglici stemele Austriei și Parmei. Vrejuri de laur înconjoară delicat torțele. Beneficiind de o generoasă încărcătură simbolică, medalia se bucură de o execuție deosebit de elegantă (fig. 4).

⁹ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1742 pentru Pacea de la Breslau. D=31,9 mm; nr. inv. N 54582. Av.: semicircular: FRIEDE FRIEDE. În exergă: PUBLIC· IN BRESLAV/ D· 27· IUNII·. În câmp: reprezentare heraldică. Rv.: text sub ochiul divin: ES KOMT GOTT EH/ WIR VNS VERSEHN/ VND LAESSET VNS VIEL GVTS/ GESCHEN.

¹⁰ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1779 pentru Pacea de la Teschen. D=45,6 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57509. Av.: IOSEPHVS II· FRIDERICVS II·; busturi eroice aflate la baza scuturilor Austriei și Prusiei. În exergă: GERMANIA/ GAUDET·. Rv.: REICH·; semicircular: DIE XIII MAY MDCLXXIX GER MANIÆ PAX EST RESTAVRATA. În exergă: TESCHEN. În câmp: reprezentare heraldică.

¹¹ Medalia este din metal comun, a fost emisă în 1708 cu prilejul logodnei lui Carol al VI-lea cu Elisabeta Cristina. D=58,0 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 71921. Av.: PH: R·; semicircular: ELISABETH IN SPOSAM DATUR CAROLO REGI. În câmp: portret dublu, Carol al VI-lea și Elisabeta Cristina. Rv.: semicircular: GANDA REGIIS CONGRA TULANS THALAMIS. În câmp: reprezentare heraldică.

¹² Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1760 cu prilejul căsătoriei lui Iosif al II-lea cu infanta Elisabeta de Bourbon Parma. D=44,3 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72767. Av.: CEXLEIN·; semicircular: PVLCHERRIMA FORMA ITALIDVM MERITO POSSESSA MARITO/ IOSEPH· AVSTR· MAR· ELISAB· PARMENS·. În câmp: portret dublu, Iosif al II-lea și Elisabeta de Bourbon Parma. Rv.: C·E·; semicircular: HOS LECTOS HYMENEOS PAX DONATA CORONET. În exergă: D· VI· OCT·. În câmp: reprezentare heraldică.

Fig. 3. Medalie emisă în anul 1779, Revers

Fig. 4. Medalie emisă în anul 1760, Revers

* Medalie emisă în anul 1766 cu prilejul căsătoriei Mariei Cristina cu Albert de Saxonia¹³, Rv.: între doi palmieri a căror coroane formează un arc natural zburdă un Geniu înaripat cu o torță aprinsă în mâna stângă purtând stema Austriei și cea a Saxoniei pe trunchi. Poziționarea sa ușor descentrată și sprijinul căutat la scutul Austriei accentuează preponderența acesteia (fig. 5).

* Medalie emisă în anul 1767 cu prilejul căsătoriei prin procură a Mariei Iosefa cu Ferdinand de Sicilia¹⁴, Rv.: o imagine zglobie, potrivită fericitului eveniment.¹⁵ Deasupra unui mic altar împodobit cu panglici, un Geniu cu o torță în mână și un Cupidon leagă cu o panglică scuturile Austriei și Siciliei (fig. 6).

¹³ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1766 cu prilejul căsătoriei Mariei Cristina cu Albert de Saxonia. D=41,4 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55192. Av.: A· W·; semicircular: M· CHRISTINA A· AVST· ALBERT· SAXON SPONSI. În câmp: portret dublu, Maria Cristina și Albert de Saxonia. Rv.: A· W·; semicircular: QVO VOTA TRAHVNT. În exergă: CONIVNCTI D. IX APRIL/ MDCLXVI. În câmp: reprezentare heraldică.

¹⁴ Medalia este din bronz, a fost emisă în anul 1767 cu prilejul căsătoriei prin procură dintre Maria Iosefa și Ferdinand de Sicilia. D=41,7 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57433. Av.: A. WIDEMAN; semicircular: M. IOSEPHA AVSTR. FERDINANDO IV. UTR. SICILIAE REGI NVPTA. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, Maria Iosefa. Rv.: semicircular: FORTIVS ALTERNIS NEXIBVS. În exergă: NVPTIAE CELEBRATAE VINDOB/ PROCVRATORE FERDINANDO/ ARCH· AVST· XIII OCT-/ MDCLXVII. În câmp: reprezentare heraldică.

¹⁵ Această căsătorie realizată prin procură la Viena, nu a fost consumată niciodată întrucât tânăra mireasă, Maria Iosefa, a decedat de variolă înainte să plece spre mirele ei.

Fig. 5. Medalie emisă în anul 1766, Revers

Fig. 6. Medalie emisă în anul 1767, Revers

* Medalie emisă în anul 1687 cu prilejul încoronării lui Iosif I ca rege al Ungariei¹⁶, Rv.: pe o terasă carioată se înalță trei coloane corintice ce au pe fus, prinse cu panglici decorative, câte un scut cu stemele Ungariei, Imperiului, Boemiei. Scuturile sunt legate între ele de o ghirlandă; coloana imperială este mai înaltă și mai impunătoare iar coloanele laterale, dispuse ușor retras, sunt mai scunde. Fiecare coloană susține coroana aferentă scutului redat pe fusul ei. Imaginea marșează pe sugestia de interdependență a celor trei coroane: dobândirea uneia era neapărat urmată de obținerea celorlalte două coroane (fig. 7).

* Medalie emisă în anul 1685 pentru celebrarea eliberării Strigoniului și a cetății Neuheusl¹⁷, Rv.: în centrul medaliei tronează trei scuturi încărcate cu stemele Bavariei, Lorenei, Waldeck-ului iar dedesubt, în partea inferioară a medaliei, trei săgeți prinse cu o panglică sunt dispuse precum niște axe perfect simetrice. Reversul medaliei

¹⁶ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1687 cu prilejul încoronării lui Iosif I ca rege al Ungariei. D=39,5 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57248. Av.: circular: IOSEPHVS. I. D. G. HUNGARIÆ REX. ARCHIDVX AUSTRIÆ* CORONATUS A. 1687. D. 9. DECEM.*. În exergă: DOMINE SALVVM FAC/ REGEM. PS. XIX. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Iosif I. Rv.: MB; semicircular: SVBINDE SEQVANTVR'. Pe cant: IOSEPHVS· PRIMUS· REX RADITA· SCEPTA· PROPAGAT. În câmp: reprezentare heraldică.

¹⁷ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1685 cu prilejul eliberării Strigoniului și a cetății Neuheusl. D=40,1 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 41111. Av.: NEUHEUSEL DEN $\frac{9}{19}$ AVG· EROB· NEUTRA FLUS. În exergă: SCHLACHT BEY GRAN/ $\frac{9}{16}$ AVG'. În câmp: scenă de luptă. Rv.: LGL; în câmp: Ⓞ IN $\frac{11}{16}$ MDCLXXXV. CUR BEYERN; LOTHRINGEN; WALDECK/ PFEILE DES HEILS/ WIEDER DIE SYRER/ 2. KÖN. XIII. V. 17. Pe cant: DAS THATEN DIE DREY HELDEN' 2. SAM. 23.V.17. În câmp: reprezentare heraldică.

argumentează predilecția artiștilor din perioada barocului pentru episoadele mai dramatice ale anecdoticii biblice. Paralelismul făcut între războaiele din vechime ale evreilor și cele ale creștinilor cu păgânii turci apar evidente în trimiterea legendei la *2. Regi. XII. v. 17, Vechiul Testament*.¹⁸ Așa cum Ioas a luat înapoi cetățile lui Israel, tot astfel și imperialii au luat „înapoi” cetățile creștine cu sprijinul divinității; este bine știut că, în fapt, aceste cetăți au fost în situația de a schimba un stăpân cu altul, de a trece din stăpânirea otomanilor în cea a Imperiului habsburgic. Abila propagandă austriacă prezenta într-o lumină favorabilă această campanie de „eliberare” a teritoriilor creștine. Abundența aluziilor mistico-religioase într-o realitate umană și cotidiană era de altfel un element caracteristic epocii. Dincolo de aspectele anecdotice, această imagine se pretează la diverse lecturi interpretative, fapt ce confirmă că alegerea acestui pasaj din Biblie s-a dovedit a fi extrem de inspirată (fig. 8).

Fig. 7. Medalie emisă în anul 1687, Revers

Fig. 8. Medalie emisă în anul 1685, Revers

* Medalie emisă în anul 1709 de Iosif I pentru Italia¹⁹, Rv.: aliniată pe linia de exergă, trei scuturi încoronate stau sub razele puternice ale unei stele purtând semnul zodiacal al planetei Marte, ♀

¹⁸ „Săgețile Cerului împotriva Sirienilor”, «...și a zis: „Deschide fereastra dinspre răsărit.” Și a deschis-o. Elisei a zis: „Trage.” Și a tras. Elisei a zis: „Aceasta este o săgeată de izbăvire din partea Domnului, o săgeată de izbăvire împotriva Sirienilor: vei bate pe Sirieni la Afec până îi vei nimici.”» «...Ioas l-a bătut de trei ori, și a luat înapoi cetățile lui Israel.»

¹⁹ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1709 de Iosif I pentru liniștirea Italiei. D=42,6 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72476. Av.: P·H·M·; semicircular: IOSEPHVS·D·G·ROM·IMPERATOR·S·A·. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Iosif I. Rv.: semicircular: ALBANI IN FRATRES SE FLECTIT SIDVS AMORE·. În exergă: ITALIAE TRAN= / QVILITAS·. În câmp: reprezentare heraldică.

* Medalie emisă pentru Pacea de la Viena din anul 1731²⁰, Rv.: ochiul atoatevăzător revarsă asupra unui copac raze strălucitoare de pe un pat format de o cunună groasă de laur. Copacul are un trunchi puternic de care sunt legate cu panglică patru scuturi purtând stemele Imperiului, Siciliei, Olandei și Marii Britanii. În fundal se desfășoară o vedută de efect, un golf cu apa liniștită pe care se văd două bărci și în depărtare o așezare (fig. 9).

Fig. 9. Medalie emisă în anul 1731, Revers

Fig. 10. Medalie emisă în anul 1608, Revers

* Medalie din anul 1608 dedicată lui Mathias ca rege al Ungariei, sub numele de Mathias al II-lea ²¹, Rv.: câmpul medaliei este complet ocupat de ansamblul decorativ format din nouă scuturi provinciale așezate în jurul unui medalion încărcat cu stema Ungariei (fig. 10).

²⁰ Medalia este din bronz, a fost emisă în anul 1731 de Carol al VI-lea pentru Pacea de la Viena. D=43,3 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57347. Av.: semicircular: CAROLVS VI· D· G· ROM· IMP· S· AVG· PACATOR ORBIS. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Carol al VI-lea. Rv.: N.; semicircular: REGNA LIGAT QVO CONGREGET ORBEM. În exergă: PAX VIENNAE SANCITA/ A. MDCCXXXI. În câmp: reprezentare heraldică.

²¹ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1608 de Mathias al II-lea ca rege al Ungariei. D=32,1 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55355. Av.: MD; semicircular: MATTHIAS· II· D· G· REX· HVNGARIÆ· ETC. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Mathias al II-lea. Rv.: dublu circular: D, C, S, R, S, G, L, C, B; HVNGARIÆ. În câmp: reprezentare heraldică.

* Medalie dedicată de orașul Nürnberg în anul 1612 lui Mathias ca împărat roman²², Rv.: o rozetă formată din stema Austriei mărginită de stemele celor șapte state electoare dispuse în interiorul unor scuturi hexagonale ce au alături inițiala fiecărui stat (Boemia, Palatinat, Saxonia, Brandenburg, Trier, Mainz, Köln).

* Medalie din anul 1616 dedicată lui Mathias și Annei de Austria ca suverani ai Imperiului Romano-German²³, Rv.: scuturile reliefate cu stemele statelor electoare dispuse în jurul stemei imperiale, o imagine bogat ornamentată cu lambrechini sinuoși și capete de tenanți (fig. 11).

* Medalie din anul 1619 dedicată lui Ferdinand al II-lea²⁴, Rv.: reprezentare plată a nouă scuturi provinciale înșirate împrejurul unui medalion perlat care conține în interior stema Ungariei. Aceeași imagine, ușor revigorată, este reluată pe reversul unei medalii emise de fiul și succesorul lui Ferdinand al II-lea, Ferdinand al III-lea²⁵.

* Medalie emisă de Ferdinand al III-lea în anul 1641 cu prilejul întrunirii Reichstag-ului²⁶, Rv.: acvila bicefală încoronată domină un cerc format din scuturile celor șapte state electoare timbrate de bonete princiare respectiv de coroană deschisă în cazul Boemiei. Scuturile sunt legate între ele cu panglici și sunt delimitate de ambele părți de margini decorative formate din flori de crin și de ramuri de laur. Legenda inserată în medalionul central completează fericit aspectul ornamental al piesei (fig. 12).

---

²² Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1612 de orașul Nürnberg pentru Mathias ca împărat roman. D=33,1 mm; colecția Esterhazy; nr. inv. N 72559. Av.: în exergă: MATTHIAS: D: G: / IMP: RO:. În câmp: portret ecvestru al lui Mathias. Rv.: circular: K B P S B T M C. În câmp: reprezentare heraldică.

²³ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1616 pentru Mathias și Anna de Austria ca suverani ai Imperiului Romano German. D=40,6 mm; colecția Esterhazy; nr. inv. N 72570. Av.: semicircular: MATTH: ROM: IMP: CAES. ET ANNA AVSTR. În câmp: portret dublu, Mathias și Anna de Austria. Rv.: 1616; reprezentare heraldică.

²⁴ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1619 de Ferdinand al II-lea. D=41,2 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57195. Av.: HG.; semicircular: FER· II· D· G· R· I· S· A· GE· H· B· REX· În câmp: LEGITIME CERTANTIBUS; portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Ferdinand al II-lea cu elemente simbolice (mâna divină și coroana). Rv.: reprezentare heraldică.

²⁵ Medalia este din argint, a fost emisă de Ferdinand al III-lea. D=40,2 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55363. Av.: .HG; semicircular: FERDINAND· III· D· G· RO: I· S· AVG· GE· HV· BOH· REX· În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Ferdinand al III-lea cu elemente simbolice (cap de înger, frunze de laur). Rv.: reprezentare heraldică.

²⁶ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1641 cu prilejul întrunirii Reichstag-ului. D=43,0 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72590. Av.: semicircular: FERDINANDVS· III· D· G· ROM: IMP:. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Ferdinand al III-lea cu elemente simbolice (coroana, cornul abundenței). Rv.: REICHS/TAG/ ZV REGEN/SPVRG/ 1641. În câmp: reprezentare heraldică.

Fig. 11. Medalie emisă în anul 1616, Revers   Fig. 12. Medalie emisă în anul 1641, Revers

* Medalie dedicată Păcii de la Aachen din anul 1748²⁷, Av.: dispuse circular în jurul unui medalion central, un șirag de opt scuturi încărcate cu stemele semnatarilor păcii apar înconjurată festiv de cununi de laur.

În cea de-a doua categorie, a elementelor heraldice gravate direct pe medalie, fără scut, preferința absolută se îndreaptă spre imaginea acvile imperiale (bicefală sau unicefală) care poartă scutul direct pe piept sau are alături elemente simbolice din recuzita imperială (coroana, spada, sceptrul, globul cruciger etc.). Întâlnim frecvent imagini combinate, scuturi și reprezentări directe, cu acvila înconjurată de scuturi.

* Medalie emisă în anul 1658 de Leopold I ca rege roman²⁸, Av.: situată în centrul medaliei, acvila bicefală limbată, cu coroana deasupra capetelor, poartă pe piept scut încărcat cu stema Austriei înconjurat de colanul Ordinului Lâna de Aur. Legenda circulară dublă se constituie într-o margine decorativă a imaginii (fig. 13).

²⁷ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1748 în cinstea Păcii de la Aachen. D=44,2 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57382. Av.: semicircular: PACATI GLORIA MVNDI. În exergă: PAX AQVISGRANI SIGNATA/ MDCCXXXVIII M- OCTOBR.; GAV/DIVM/ REI/ PVBLICAE. În câmp: monument sculptural (obelisc). Rv.: circular: PAX VRBES PAX REGNA LIGAT PAX CONGREGAT ORBEM. În câmp: NON/ SINE/ · / NVMINE/ DIVUM; reprezentare heraldică.

²⁸ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1658 de Leopold I. D=37,0 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72641. Av.: dublu circular: LEOPOLDUS. HUNGARIÆ. ET. BOHEMIÆ. REX: CORONATUS/ IN. REGEM. ROMANORUM. I. AUGUSTI. MDC L VIII. În câmp: reprezentare heraldică. Rv.: circular: CONSILIO ET INDVSTRIA. În câmp: elemente simbolice divine, imperiale și cosmice (ochiul atoatevăzător, mâinile divine, coroana, sceptrul, sabia, globul terestru, nori).

* Medalie din anul 1690 dedicată lui Iosif I ca rege roman²⁹, Rv.: reprezentarea stângace a acvile unicefale încoronate, având pe piept un scut încărcat cu stema Ungariei. O imagine mecanică, preocupată strict de transmiterea corectă a simbolurilor (fig. 14).

Fig. 13. Medalie emisă în anul 1658, Avers   Fig. 14. Medalie emisă în anul 1690, Revers

* Medalie emisă de Francisc I în anul 1745³⁰, Rv.: imagine clasică a simbolismului imperial, acvila bicefală limbată, dublu încoronată, reprezentată alături de elementele puterii imperiale, sceptrul, sabia și globul cruciger în gheare. Scutul încărcat cu stema Bavariei devine elementul central, acvila transformându-se în auxiliar decorativ al stemei, potrivit vulturilor vegetale care împodobesc marginile reprezentării (fig. 15).

* Medalie emisă în anul 1790 pentru omagiul provinciei Tyrol³¹, Av.: simbolul Tyrolului, acvila, este aleasă drept unică personificare a provinciei pe care o reprezintă. O imagine heraldică simplă, modestă, lipsită de pretenții.

²⁹ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1690 cu prilejul încoronării lui Iosif I ca rege roman. D=17,6 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 43501. Av.: semicircular: IOSEPHVS· I· REX HVN: ROM. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Iosif I. Rv.: 16 90; reprezentare heraldică.

³⁰ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1745 cu prilejul încoronării lui Francisc I ca împărat roman. D=42,8 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72835. Av.: semicircular: FRANCISCUS PRIMUS ROM: IMP: În exergă: FRANKF: IV: OCTO:/ MDCCXLV. În câmp: scenă istorico-celebrativă. Rv.: semicircular: SEMPER: TRIUMPHANS: În câmp: reprezentare heraldică cu elemente simbolice imperiale (sceptrul, sabia, globul cruciger).

³¹ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1790 pentru omagiul provinciei Tyrol. D=24,8 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 56180. Av.: semicircular: TYROLIS LAETA. În câmp: reprezentare heraldică. Rv.: text: HOMAGIVM/ LEOP· II· REGI· H· ET B· A· A· COMITI· TYR·/ AB ORD· PROV· PRAESTIT·/ FRATRISQ· VICE· RECEPT·/ AB ELISAB·/ A· A·/ AENIP· 26· IVL·/ 1790·.

* Medalie emisă în anul 1769 de Maria Terezia și Iosif al II-lea³², Rv.: reprezentare de heraldică pură, cu acvila bicefală încoronată și dublu nimbata, purtând scutul și însemnele imperiale într-o manieră pompoasă, barocă. O imagine migăloasă ce exploatează tratamentul decorativ al penajului acvilei și tandemul capetelor nimbate ieșind din două coroane închise, protejate de panglica ce curge din coroana imperială (fig. 16).

Fig. 15. Medalie emisă în anul 1745, Revers   Fig. 16. Medalie emisă în anul 1769, Revers

* Medalie dedicată alegerii și încoronării lui Carol al VI-lea ca împărat roman la 1711³³, Rv.: scăldată de razele ochiului divin, acvila bicefală imperială limbata este protejată de coroana imperială gravată între capete și de șapte scuturi. Trei scuturi sunt încărcate cu stemele statelor electoare (Köln, Mainz, Palatinat) și patru cu reprezentarea simbolurilor imperiale: globul cruciger, sceptrul, coroana imperială, două săbii încrucișate. Dimensiunea simbolică a scenei este potențată de mănunchiul de fulgere și de sceptrul pe care acvila le poartă în gheare (fig. 17).

³² Medalia este din bronz, a fost emisă în anul 1769 de Iosif al II-lea și Maria Terezia ca suverani ai Imperiului romano-german. D=40,5 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 57449. Av.: A. WIDEMAN; semicircular: IOSEPHVS II. M. THERESIA AVGG. În câmp: portret dublu, Iosif al II-lea și Maria Terezia. Rv.: semicircular: ARCH: AUS: D: BURG. LOTH: M: D: HET: 1769. În câmp: reprezentare heraldică.

³³ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1711 cu prilejul încoronării lui Carol al VI-lea ca împărat roman. D=48,5 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N57288. Av.: P· H· M·; semicircular: CAROLVS VI· D· G· ROM· IMP· S· A·GERM· HISP· HVNG· & BOH· REX·. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Carol al VI-lea. Rv.: semicircular: A. IOVE ET IMPERIO FATIS VOTISQUE PETITVS. În exergă: MDCCXI·. În câmp: reprezentare heraldică cu elemente simbolice imperiale (sceptrul, sabia, globul cruciger, coroana), antice (mănunchiul de fulgere) și creștine (ochiul divin).

* Medalie emisă în anul 1612 de Mathias ca împărat roman³⁴, Rv.: sub semnul decorativismului combinat cu stilizarea geometrică, un câmp încărcat grijuliu cu simboluri precise. Având monograma împăratului Mathias între capete, acvila bicefală dublu nimbă și limbată poartă pe piept scut despicaț încărcat în cartierul 1 cu stema Castiliei iar în cartierul 2 cu stema Austriei, referire la cele două ramuri ale familiei, cea spaniolă și cea austriacă. Scutul este timbrat cu coroană deschisă și se prezintă decorat cu colanul Ordinului Lâna de Aur. Scuturile cu stemele provinciilor formează un chenar decorativ prins laolaltă de coroana imperială, inspirat dublat de legenda circulară (fig. 18).

Fig. 17. Medalie emisă în anul 1711, Revers   Fig. 18. Medalie emisă în anul 1612, Revers

* Medalie emisă de Ferdinand al II-lea ca împărat roman³⁵, Rv.: înconjurată de scuturile statelor electoare prevăzute cu panglici răsucite pe care sunt înscrise numele, acvila bicefală dublu nimbă și încoronată, cu coroana imperială între capete și scutul pe piept.

³⁴ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1612 pentru Mathias ca împărat roman. D=51,5 mm; nr. inv. N 71888. Av.: CVM PRIVIL· CÆS·/ N MALER; semicircular: MATTHIAS MVNDI MODERATOR MAGNIFICATVS. În câmp: portret ecvestru, orientat spre dreapta, al lui Mathias. Rv.: semicircular: R. K. V. K. W. VNGARN· DALMACI· SCHLAVON· BVRGVND· CRAIN· TIROL· STEYR· ÖSTEREICH· CROATIEN· BOHEIM· VNGARN·. În câmp: reprezentare heraldică.

³⁵ Medalia este din metal comun, a fost emisă de împăratul Ferdinand al II-lea. D=41,2 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72575. Av.: circular: IMPER - I VIGE - AN RO - MAVI. NO - VA. CO - LVMMIA. În câmp: portret de grup al lui Ferdinand al II-lea și al principilor electori dispus în șapte medalioane având următoarele legende în interior: 1) FERDIN D II ROM. IMP; 2) MAXIMI D. G. ELE. PAL; 3) IOHAN. GEOR. ELE. SAX.; 4) GEOR. WI ELE BRA; 5) PHI. CHR. AR. TREV.; 6) FERDI. D AR S. COLOI; 7) IOA. SVIC. D. G. AR. MOG. Rv.: C.M.; circular: CO - LONI; BOHEM: SAXONI; BRA - NDE; PALATIN; TREV; MOG - VNT. În exergă: C. PRIVIL CÆS· În câmp: reprezentare heraldică.

* Medalie dedicată eliberării Vienei din 1683³⁶, Rv.: întreg reversul este dominat de o încărcătură ornamentală luxuriantă, un șir de cununi circulare concentrice. Marginea împletită din frunze de palmier, dubla legendă circulară, chenarul șnuruit, salba de steme provinciale și colanul Ordinului Lâna de Aur amplifică impactul cartușului oval ce prezintă acvila bicefală, dublu nimbata, limbată, purtând pe piept un scut încărcat cu stema Austriei. Coroana, lambrechinii și tenanții, doi grifoni feroși, încarcă și mai mult spațiul vădit marcat de conceptul *horror vacuum* (fig. 19).

* Medalie din 1765, dedicată căsătoriei prin procură dintre Iosif al II-lea și Iosefa de Bavaria³⁷, Av.: scenă simplă, ce înfățișează o acvilă deloc impunătoare care poartă în gheare scuturile Casei de Habsburg-Lorena și Bavariei zburând deasupra unui peisaj colinar.

O altă categorie de medalii conținând reprezentări heraldice o constituie grupul de medalii cu personificări care, pentru mai multă precizie, au alături scutul teritoriului personificat, stat, provincie sau localitate.

* Medalie emisă de Leopold I în anul 1690³⁸, Rv.: trei personaje feminine încoronate sunt surprinse în toiul unei discuții. Scuturile sprijinite alături confirmă identitatea acestora drept personificări ale celor trei părți principale ale Imperiului: Boemia, foarte atentă la Ungaria ce gesticulează cu mâna stângă indicând spre propria persoană și Imperiul privind visător înainte. În posturi degajate și rochii fluide, fiecare personaj ține sub braț un corn al abundenței (fig. 20).

³⁶ Medalia este din metal comun aurit, a fost emisă în anul 1683 în cinstea eliberării Vienei. D=143,0 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72068. Av.: dublu circular: LEOPOLDVS DEI GRATIA ELECTVS ROMANORVM IMPERATOR SEMPER AVGVSTVS, GERMANIÆ, HUNGARIÆ, BOHEMIÆ, DALMATIÆ, CROATIÆ / SCLAVONIAE REX: ARCHIDVX AVSTRIÆ. DVX BVRGVNDIÆ, STIRIÆ, CARINTHIÆ, CAR WIRTEMBERGÆ. COMES TYROLIS. În câmp: portret tip bust, frontal, al lui Leopold I. Rv.: 16-83; dublu circular: TIRK. TARTARN, REBELLISCHE HVNGERN BELAGERN WIENN DEN. XIV. IVLII: KAYS RL: POLN: CVR: BAYR: SACHS: VND ANDERE REICHS – VÖLKER ENT,,/ "SEZENS DEN. XII. SEPTEMB: DER FEIND HINDERLAST ALLE STVK: BAGAGE: MVNITION, VND WIRD EISSERIST VERFOLGT. În câmp: reprezentare heraldică.

³⁷ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1765 cu prilejul căsătoriei prin procură dintre Iosif al II-lea și Iosefa de Bavaria la München. D=23,1 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55202. Av.: semicircular: IVNCTA· LEVANTVR· În câmp: reprezentare heraldică. Rv.: text: IOSEPHI AVSTR·/ ROM· REGISI ETI IOSEPHÆ BAVARÆ CONNVBIVM/ CELEBR· MONACHII/ 13· IAN· 1765·.

³⁸ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1690 de Leopold I. D=49,3 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72534. Av.: P· H· M·; semicircular: VNO SPLENDORE CORUSCANT·; în medalioane: LEOPOLDVS. MAG· ROM· IMP·; IOSEPHVS I· REX ROM·; ELEON· MAGD· THER· ROM· IMP·. În exergă: A DEO CORONATIS/ VITA ET VICTORIA/ M D C X C·. În câmp: portret de familie, dispus în trei medalioane alături de elemente simbolice (înger, aștrii). Rv.: P· H· M·; scenă heraldică cu personificări. În exergă: BENEDICTIONES PATRIS IOSEPHI/ CONFORTATÆ SUNT BENE:/ DITIONIBUS PATRUM/ EIUS GEN. 49 V. 26.

Fig. 19. Medalie emisă în anul 1683, Revers   Fig. 20. Medalie emisă în anul 1690, Revers

* Medalie emisă de Ferdinand al III-lea în 1650³⁹, Rv.: descrisă prin linii sinuoase, Pax are drept atribut ramura de măslin și scutul Austriei. Anatomia stângace și disproporționată a zeiței contrastează puternic cu ansamblul medaliei. Faldurile rochiei, șalul de pe umeri și vrejurile decorative oferă însă o salvatoare eleganță imaginii.

* Medalie dedicată Păcii cu Franța din anul 1738⁴⁰, Rv.: urcată pe un pedestal, Pax susține marțial cu ambele brațe două ramuri lungi de laur, sub oblăduirea cărora stau așezate patru personaje masculine încoronate și drapate, sprijinindu-se fiecare de un scut cu însemnele specifice țării lor. Imperiul poziționat singur în dreapta este contrabalansat de Franța, Spania și Sardinia aliniate în stânga. Aflată în poziție precară, Pax este puternic susținută de Imperiu și de Franța. Compoziție interesantă, afectată de proasta calitate a matriței.

³⁹ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1650 de Ferdinand al III-lea. D=45,3 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72597. Av.: semicircular: FERDI· III: D G: ROM: IM: SE: AV: GE: HV: BO: REX . În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Ferdinand al III-lea. Rv.: circular: DIV AVSTRIAC₉ VIVAT REX MITIS· PAX QVE. În câmp: scenă cu personificări.

⁴⁰ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1738 cu prilejul Păcii cu Franța. D=42,8 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 56718. Av.: P P W; semicircular: CAROLVS VI. D. G. ROM. IMP. SEMP. AVG. PACATOR ORBIS. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Carol al VI-lea. Rv.: semicircular: PACIS FIRMITAS STABILITATA ET AGNITA. În exergă: MDCXXXVIII. În câmp: scenă cu personificări.

* Medalie dedicată eliberării Pragăi în anul 1743⁴¹, Rv.: în fața orașului Praga cu podul multiarcuit peste Vltava, se înalță imaginea personificată a așezării, o femeie învăluită artistic de falduri elegante purtând coroană turelată pe cap. Surprinsă într-un contrapost grațios, Praga ține o ramură de laur și se sprijină de scutul încărcat cu stema urbană. Lanțurile zdrobite de la picioarele ei rezumă sugestiv episodul (fig. 21).

* Medalie din anul 1765, dedicată căsătoriei lui Iosif al II-lea cu Iosefa de Bavaria⁴², Rv.: alăturate pe socul unui altar, scuturile Austriei și Bavariei. Impozantă, Germania indică Geniului înaripat să depună coroana de lauri pe scutul Austriei și să aprindă focul pe altar. Interesantă este proporția personajelor, care face ca Geniul scund să fie complet dominat de Germania (fig. 22).

Fig. 21. Medalie emisă în anul 1743, Revers   Fig. 22. Medalie emisă în anul 1765, Revers

⁴¹ Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1743 în cinstea eliberării orașului Praga. D=32,6 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72736. Av.: KITTEL· F·; semicircular: MAR· THERES· D· G· REG· HUNG· BOH·. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al Mariei Teresia. Rv.: semicircular: PRAGA LIBERATA·. În exergă: MDCCLXIII·/ D· 2· IAN·. În câmp: scenă cu personificări.

⁴² Medalia este din metal comun, a fost emisă în anul 1765 cu prilejul căsătoriei lui Iosif al II-lea cu Iosefa de Bavaria la Viena. D=39,8 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72746. Av.: A· WIDEMAN; semicircular: IOSEPH· II· R· REX S· A· M· IOSEPHA BAV· CAROLI VII· FILIA. În câmp: portret dublu, Iosif al II-lea și Iosefa de Bavaria. Rv.: semicircular: AVSPICIA FELICITATIS PVBL·. În exergă: VOTA SECVNDA MDCCLV/ XXIII IAN·. În câmp: scenă cu personificări.

* Medalie din anul 1765, dedicată căsătoriei lui Leopold al II-lea cu Maria Luisa de Bourbon⁴³, Rv.: la malul mării, Austria întâmpină un Geniu ce coboară avântat de pe o corabie purtând o torță aprinsă, simbolizând flacăra dragostei. Ambele personaje au în mâini scuturi evocatoare, scutul Casei de Habsburg-Lorena, respectiv scutul Spaniei (fig. 23).

Fig. 23. Medalie emisă în anul 1765, Revers Fig. 24. Medalie emisă în anul 1626, Revers

* Medalie din anul 1626 dedicată lui Ferdinand al II-lea și Eleonorei ca suverani ai Imperiului Romano-German⁴⁴, Rv.: o reprezentare heraldică pură în care scutul imperial este strategic înconjurat de patru scuturi mai mici cu stemele Boemiei, Burgundiei, Austriei și Ungariei. Coroanele care asupresc scuturile Boemiei și Ungariei sunt la rândul lor de o dimensiune inferioară coroanei imperiale ce ocupă locul de onoare, așezată pe un pat de lauri (fig. 24).

⁴³ Medalia este din argint, a fost emisă în anul 1765 cu prilejul căsătoriei lui Leopold al II-lea cu Maria Luisa de Bourbon. D=39,9 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 55193. Av.: WIDEMAN; semicircular: LEOPOLD· ARCHID· AVST· M· LVDOV· INF· HISP· În câmp: portret dublu, Leopold al II-lea și Maria Luisa de Bourbon. Rv.: semicircular: FOEDUS AMORIS. În exergă: NUPT· CELEB· OENIP · / D: 22. IUL: 1765· În câmp: scenă cu personificări.

⁴⁴ Medalion oval din metal comun, realizat în anul 1626 pentru Ferdinand al II-lea și Eleonora ca suverani ai Imperiului Romano-German. D=34,9x42,6 mm; colecția Esterházy; nr. inv. N 72951. Av.: semicircular: FERD· II· D: G· R· I· S· A· ET· LEON· PR· Æ· MANT· În câmp: portret dublu, Ferdinand al II-lea și Eleonora. Rv.: HR; circular: ARCHIDVX· AVS· DVX· BVRG· COM· TYROL· 1626. În câmp: reprezentare heraldică.

* Medalie dedicată încoronării lui Iosif I ca rege al Ungariei la 1687⁴⁵, Rv.: stema regatului Ungariei asuprită de coroana Sfântului Ștefan încercuită de colanul Ordinului Lâna de Aur, o imagine plastică a protecției imperiale ce înconjoară regatul maghiar (fig. 25).

Fig. 25. Medalie emisă în anul 1687, Revers   Fig. 26. Medalie emisă în anul 1688, Avers

* Medalie emisă de Leopold I în 1688⁴⁶, Av.: o variantă mai rar întâlnită de reprezentare heraldică. Leopold I încoronat, purtând colanul Ordinului Lâna de aur la gât șade maiestuos pe tron cu sceptrul în mâna dreaptă. De-o parte și de alta a tronului veghează stemele Austriei și respectiv a Ungariei. Ornamentul în formă de scoică de pe spătarul scaunului pare un nimb deasupra capului împăratului (fig. 26).

⁴⁵ Medalia a fost emisă în anul 1687 cu prilejul încoronării lui Iosif I ca rege al Ungariei. D=29,8 mm; colecția Delhaes; nr. inv. N 54594. Av.: GH; semicircular: IOSEPH DER I. KÖNIG IN HVNGARN. În câmp: portret tip bust, orientat spre dreapta, al lui Iosif I. Rv.: circular: GE KRONT * IN PRESBURG 1687 * DEN 9 DEC. Pe cant: DIE LIEB DER FREUND· MACHT FURCHT DEM FEIND. În câmp: reprezentare heraldică.

⁴⁶ Medalia este din argint, a fost emisă de Leopold I în anul 1688, cu prilejul cuceririi Weissenburgului (Székesfehérvár, Alba Regalis). D=30,0 mm; nr. inv. N 55378. Av.: GH; semicircular: DEIN STUHL SOLL BESTEHEN EWIG· 2· S· 7·. În câmp: LEOP. MAG.; portret istorico-celebrativ al lui Leopold I cu elemente heraldice. Rv.: LGL; semicircular: STVL WEISSENBVRG. În exergă: EROBERT DEN/ 9 MAY· 1688. În câmp: vedută. 19